

Setkání regulátorů V4 k problematice deregulace cen energií

V rámci konkretizace spolupráce mezi energetickými regulátory zemí Visegradské skupiny (V4), které v současné době předsedá Energetický regulační úřad České republiky (ERÚ), se dne 23. března 2016 uskutečnilo v Praze další setkání expertů České republiky (ČR), Slovenska, Polska a Maďarska k problematice deregulace cen energií. Expertní skupina vznikla z iniciativy předsedkyně ERÚ Aleny Vitáskové ve snaze reagovat na záměr Evropské unie (EU) plně deregulovat ceny elektřiny a plynu. Země V4 v minulosti zvolily rozdílné přístupy k liberalizaci energetických trhů a nabízí se možnost vyhodnocení toho, který přístup plného otvírání trhu je nejvýhodnější pro konečného spotřebitele, se zvláštním zřetelem na segment domácností. Záměrem regulátorů V4 je proto vypracovat detailní analýzu, která by sloužila jako vodítko pro perspektivní propojování maloobchodních trhů s energiemi v rámci našeho regionu.

Na pražském setkání posoudili experti zemí V4 za účasti zástupců poradenských firem metodologie srovnání cen energií pro domácnosti ve všech čtyřech zemích, a to i na základě znalostí o dalších zemích EU. Z předběžného srovnání vychází, že v porovnání s dalšími zeměmi V4 jsou trhy s elektřinou i plynem v České republice historicky nejrozvinutější, jsou plně liberalizovány a mají největší počet aktivních dodavatelů. Maďarsko má nejvíce regulovaný trh s elektřinou i plynem, zatímco Polsko a Slovensko mají částečně regulovaný trh především pro domácnosti a malé podniky.

Z prvotní analýzy vyplývá, že ceny plynu pro domácnosti jsou ze zemí V4 nejvyšší v ČR. Při zohlednění obchodní politiky dodavatelů ale mohou být o 10–20 % nižší vzhledem k individuálním nabídkám pro nové i stávající zákazníky. Český zákazník může své celkové výdaje ovlivnit změnou dodavatele nebo produktu, a to významněji v případě plynu, jelikož náklady komodity tvoří 75–80 % celkových nákladů, v případě elektřiny se jedná o cca 40 %.

Bylo konstatováno, že nejvyšší počet změn dodavatele v oblasti domácností byl zaznamenán u obou komodit v ČR, a to mezi roky 2011 a 2012 (dodavatele změnilo přes 7 % spotřebitelů). Od té doby nastal pokles především následkem faktu, že řada zákazníků přešla na fixovanou cenu (zpravidla na 2 a 3 roky) a došlo ke stabilizaci trhů. Na Slovensku byla nejvyšší úroveň změn dodavatele 4,1 %. V Polsku jsou změny dodavatele relativně méně četné, ale vzhledem k velikosti trhu se jedná o 10–15 tis. změn měsíčně. V Maďarsku existuje pro domácnosti regulace cen.

Příští setkání regulátorů V4 k uvedené problematice se uskuteční v červnu s důrazem na posouzení netržních faktorů tvorby cen.